

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 80/14
Люксембург, 5 юни 2014 г.

Решение по дело C-146/14 PPU
Башир Мохамед Али Махди

Съдебният контрол върху продължителното задържане трябва да позволява на съдебния орган да замести със свое решение на органа, постановил първоначалното задържане на незаконно пребиваващия гражданин на трета страна

Освен това всяко продължаване на задържането трябва да се постановява с писмен акт, мотивиран от правна и фактическа страна, и този акт трябва да подлежи на съдебен контрол за законосъобразност

На 9 август 2013 г. суданският гражданин Башир Мохамед Али Махди е задържан в България без валидни документи за самоличност. Г-н Махди е принудително настанен в специален дом за временно настаняване на чужденци за периода до изпълнението на наложената му принудителна административна мярка „отвеждане до границата“. На 12 август 2013 г. г-н Махди подписва декларация за доброволно завръщане в Судан.

Впоследствие г-н Махди оттегля декларацията си за доброволно завръщане. Суданското посолство потвърждава самоличността на г-н Махди, но отказва да му издаде документ за пътуване, защото той не иска да се връща в Судан. Към момента на изтичането на първоначалния срок на задържане българските власти сезират компетентния български административен съд с искане за продължаване на задържането, като се позовават в частност на опасността от укриване и липсата на съдействие от страна на заинтересованото лице.

При това положение българската юрисдикция сезира Съда, като най-напред му задава два въпроса от процесуално естество, а именно (1) дали когато преразглежда случая на заинтересованото лице към момента на изтичането на първоначалния срок на задържане, компетентният административен орган трябва да издаде писмен акт, мотивиран от правна и фактическа страна, и (2) дали контролът за законосъобразност на такъв акт предполага компетентният съдебен орган да може да реши делото по същество.

Що се отнася до първия въпрос, Съдът напомня, че в рамките на Директивата за връщането на незаконно пребиваващи граждани на трети страни¹ единственото изискване относно издаването на писмен акт е това, че задържането трябва да се постановява в писмен вид, като се посочват фактическите и правните основания за постановяването му. Това изискване трябва да се разбира като отнасящо се и до всяко решение за продължаване на задържането, тъй като задържането и продължаването му са аналогични по своето естество и тъй като гражданинът трябва да получи възможност да се запознае с основанията за взетата спрямо него мярка. Ето защо Съдът приема, че ако преди да сезират административния съд, българските власти са се произнесли по по-нататъшните действия във връзка със задържането, то е било необходимо да го направят с писмен акт, мотивиран от правна и фактическа страна. Обратно, ако просто са преразгледали случая на г-н Махди, без да се произнасят по искането за продължаване на задържането му (което запитващата юрисдикция следва да провери), българските власти не са били длъжни да приемат изричен акт, тъй като в Директивата няма разпоредби в този смисъл.

¹ Директива 2008/115/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, стр. 98).

По втория въпрос Съдът постановява, че съдебният орган, който се произнася по искане за продължаване на първоначалното задържане, трябва задължително да разполага с възможност да се произнесе по всички данни от фактическа и правна страна, релевантни за да се определи дали е оправдано задържането да бъде продължено, което предполага задълбочена проверка на конкретните факти по случая. Този орган трябва да може да замести със свое решение на органа, постановил първоначалното задържане, и да постанови или продължаване на задържането, или замяната му с по-лека принудителна мярка, или освобождаването на съответния гражданин, когато това е оправдано. Съдебният орган трябва да вземе предвид всички релевантни данни, за да се произнесе. Оттук следва, че правомощията на съдебния орган при упражняването на такъв контрол в никакъв случай не могат да бъдат ограничавани до преценка само на фактите и доказателствата, представени от административния орган.

Освен това запитващата юрисдикция иска от Съда да установи дали първоначалният срок на задържане може да бъде продължаван с единственото съображение, че гражданинът на третата страна е без документи за самоличност и съответно има опасност да се укрие. В това отношение Съдът напомня, че опасността от укриване е фактор, който трябва да се взема предвид при постановяването на първоначалното задържане. Когато става дума за продължаване на задържането обаче, опасността от укриване не е сред предвидените в Директивата две условия за това. Следователно опасността от укриване е от значение само когато отново се проверява дали са налице условията, въз основа на които е постановено първоначалното задържане. Това съответно предполага да се преценят фактическите обстоятелства по случая на г-н Махди, за да се провери дали спрямо него не може ефективно да се приложи по-лека принудителна мярка. Единствено ако продължава да съществува опасност от укриване, може да се вземе предвид липсата на документи за самоличност. Оттук следва, че липсата на документи сама по себе си не оправдава продължаване на задържането.

Запитващата юрисдикция също така иска да се установи дали г-н Махди може да се разглежда като отговорен за това, че суданското посолство е отказало да му издаде документи за самоличност, и ако е така, дали поведението на г-н Махди може да се окачестви като липса на съдействие от негова страна, което би оправдало продължаване на задържането му. Съдът отговаря, че извод за „липса на съдействие“ от страна на г-н Махди по смисъла на Директивата е възможен само ако преценката на поведението му покаже, че той не е съдействал за осъществяването на операцията по извеждане и че в резултат от това поведение е вероятно операцията да продължи по-дълго от предвиденото. Запитващата юрисдикция следва да установи дали това е така.

Накрая, в отговор на последния въпрос на запитващата юрисдикция Съдът постановява, че България не е задължена да издаде на г-н Махди самостоятелно разрешение за пребиваване или да му предостави право на пребиваване, ако бъде освободен, но че съобразно предвиденото в Директивата тя все пак трябва да му предостави писмено потвърждение за положението му.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палъова ☎ (+352) 4303 3708